

Kenmerk	W14.11.0341/IV
Datum advies	25 januari 2012
Vindplaats	Bijlage bij Kamerstukken II 2011/12, 33 118, nr. 3

Samenvatting

De Afdeling advisering van de Raad van State heeft op 25 januari 2012 een zogenoemde voorlichting uitgebracht aan de minister van Infrastructuur en Milieu ten behoeve van de uitwerking van de voorstellen voor een nieuwe Omgevingswet. De minister wil het omgevingsrecht dat nu verspreid is over een groot aantal wetten, vereenvoudigen en bundelen in één wet. Deze wet moet leiden tot een inzichtelijker en beter hanteerbaar omgevingsrecht met minder regels, tijdswinst, besparing van kosten en meer eigen verantwoordelijkheid voor initiatiefnemers en overheden. De minister heeft de voorlichting van de Afdeling op vrijdag 9 maart 2012 openbaar gemaakt.

Oorzaak van problemen onderzoeken

De Afdeling advisering heeft waardering voor het initiatief van de minister om het omgevingsrecht te vereenvoudigen en bestaande problemen op te lossen. Zij vindt het echter belangrijk om de voorstellen voor een nieuwe Omgevingswet te plaatsen in de context van de ontwikkeling van het omgevingsrecht van de afgelopen jaren. Het omgevingsrecht wordt al langere tijd als complex ervaren. Procedures om economische ontwikkelingen tot stand te brengen zijn lang en de uitkomst daarvan wordt te weinig voorspelbaar gevonden. Om deze problemen op te lossen, is het omgevingsrecht in de afgelopen jaren vaak gewijzigd. Om te kunnen vaststellen in welke mate een nieuwe Omgevingswet een bijdrage kan leveren aan een vermindering van de problemen, is het noodzakelijk dat de oorzaken van die problemen voldoende worden onderzocht. In deze analyse moeten ook de effecten van recente wetswijzigingen worden betrokken. De Afdeling advisering beveelt aan om snel met deze analyse te beginnen.

Ook meent zij dat de doelstellingen van de huidige voorstellen onvoldoende duidelijk zijn. Wordt daadwerkelijk een wijziging van het gehele gebiedsgerelateerde omgevingsrecht beoogd of is het doel vooral om een soort van 'projectenwet' te maken, ofwel een wet die gebiedsontwikkeling eenvoudiger maakt? Tot slot wijst de Afdeling advisering erop dat de complexiteit van het omgevingsrecht voor een groot deel wordt veroorzaakt door de specifieke geografische, demografische, economische en ecologische kenmerken van Nederland. Een nieuwe Omgevingswet kan mogelijk de juridische regels en procedures vereenvoudigen en verbeteren, maar zal niet kunnen voorkomen dat besluitvorming over de fysieke leefomgeving een complexe aangelegenheid blijft.

Elverding-benadering

De Afdeling advisering formuleert verschillende aandachtspunten die volgens haar bij de voorbereiding van de Omgevingswet aan de orde zouden moeten komen. Zo meent zij dat de totstandkoming van besluitvorming in het omgevingsrecht kan worden verbeterd door

verbeteringen in de ambtelijke voorbereiding en bestuurscultuur door te voeren en door een verkenningfase te introduceren waarin betrokken bewoners, decentrale overheden en milieuorganisaties eerder en op ruime schaal betrokken zijn (de zogenoemde Elverding-benadering). Deze benadering hoeft echter niet per se in de wet te worden opgenomen en is bovendien niet voor elk soort besluit geschikt.

EU-recht

Ook meent de Afdeling advisering dat het bij afwezigheid van een integraal omgevingsbeleid op EU-niveau, niet mogelijk is het omgevingsrecht in zijn geheel naar het EU-recht te modelleren. Wel is het wenselijk wat betreft terminologie en rechtsfiguren zoveel mogelijk aansluiting te zoeken bij EU-wetgeving, omdat dit de naleving en toepassing van het EU-recht in de Nederlandse rechtsorde vereenvoudigt. Tevens is de Afdeling advisering van mening dat de onderzoekslasten voor overheden en burgers aanzienlijk kunnen worden verminderd als actuele gegevens over de fysieke leefomgeving worden verzameld en beschikbaar gesteld.

Twee sporen

Tot slot besteedt de Afdeling advisering in de voorlichting aandacht aan de route naar een nieuwe Omgevingswet. Zij waardeert het enthousiasme waarmee de minister de fundamentele herziening aanpakt. In het voorgenomen tijdpad wordt naar de indruk van de Afdeling advisering echter onvoldoende rekening gehouden met de omvang en complexiteit van de operatie. Zij adviseert de minister om langs twee sporen aan de slag te gaan: een spoor gericht op maatregelen die (vrij) snel kunnen worden gerealiseerd als opstap naar de nieuwe Omgevingswet en een tweede spoor dat op langere termijn moet uitmonden in een Omgevingswet die uitvoerbaar en handhaafbaar is en voor lange tijd zekerheid biedt.

Lees [hier](#) de volledige tekst van de voorlichting van de Raad van State.